

Sapere aude - miej odwagę być mądrym!

Horacy

II ETAP IGRZYSK PRZEDMIOTOWYCH TRZECIEGO

CZĘŚĆ I

KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

PATRON HONOROWY:

Marszałek
Województwa Mazowieckiego

Honorowy Patronat
Prezydenta Miasta Płocka
Andrzeja Nowakowskiego

1. Przeczytaj poniższe teksty i wykonaj polecenia:

Niezwykłe i potężne uniosą mnie skrzydła,
Mnie, poetę-łabędzia w powietrzne przestworze.
Już mnie na tym padole nic wstrzymać nie może,
Lecz porwany, gdzie zawiść nie sięga obrzydła,

Porzucę ziemskie grody. Bo wiesz, że ja wcale,
Chociaż jestem z ubogich ojców urodzony,
A twą przyjaźnią, Mecenasiu, wywyższony,
Nie umrę i Styksowe nie skryją mnie fale.

Oto już chropowata porasta mi skóra
Na goleniach, już z wierzchu jawią się znamiona
Śnieżnego ptaka, już mi palce i ramiona
Zaczynają ocieniać delikatne pióra.

Pewniejszym niżli Ikar, syn Dedala, lotem
Wzbiję się, śpiewny łabędź, ponad Syrt głębiny,
Obaczę lub Getulów, północne równiny
I brzegi, w które Bosfor uderza z łoskotem.

Usłyszają o mnie Kolchy i Daków narody,
Które przed kohortami Marsów trwożę tają,
I Gelony najdalsze, me pienia poznają
Hiszpan i lud pijący Rodanowe wody.

Niechaj więc płacz i skargi oraz przykre żale
Nie towarzyszą pozornemu pogrzebowi;
Wstrzymaj też pożegnalny okrzyk i grobowi
Mojemu czci nadmiernej nie okazuj wcale.

Horacy „Do Mecenasu”

Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony
Polecę precz, poeta, ze dwojej złożony
Natury: ani ja już przebywać na ziemi
Więcej będę; a większy nad zazdrość, ludnemi

Miasty wzgardzę. On, w równym szczęściu urodzony,
On ja, jako mię zowiesz, wielce ulubiony
Mój Myszkowski, nie umrę ani mię czarnymi
Styks niewesoła zamknie odnogami swymi.

Już mi skóra chropawa padnie na goleni,
Już mi w ptaka białego wierzch się głowy mieni;
Po palcach wszędy nowe piórka się puszczają,
A z ramion sążeniste skrzydła wyrastają.

Terazże, nad Ikara pędzsy przeważnego,
Puste brzegi nawiedzę Bosfora hucznego
I Syrty Cyrynejskie, Muzom poświęcony
Ptak, i pola zabiegłe za zimne Tryjony.

O mnie Moskwa i będą wiedzieć Tatarowie,
I różnego mieszkańcy świata Anglikowie;
Mnie Niemiec i waleczny Hiszpan, mnie poznają,
Którzy głęboki strumień Tybrowy pijają.

Niech przy próżnym pogrzebie żadne narzekanie,
Żaden lament nie będzie ani uskarżanie:
Świec i dzwonów zaniechaj, i mar drogo słanych,
I głosem żalobliwym żółtarzów spiewanych!

Jan Kochanowski „Pieśń XXIV”

1 a. W jakich epokach powstały oba utwory?

(1 punkt)

„Do Mecenasu” .....

„Pieśń XXIV” .....

1 b. Co łączy te teksty ze względu na tematykę? Wskaż 2 elementy.

(2 punkty)

.....
.....

1 c. Czego symbolem jest wspomniany w trzeciej zwrotce w obu tekstach ptak? Co może oznaczać fakt zmiany poety w tego ptaka?

(2 punkty)

.....
.....
.....

2. Uzupełnij poniższą tabelę:**(3 punkty)**

ŚRODEK STYLISTYCZNY	„DO MECENASA”	„PIEŚŃ XXIV”
METAFORA		
PRZERZUTNIA		
APOSTROFA		

3. Przeczytaj wiersz K. Przerwy - Tetmajera i odpowiedz na poniższe pytania:

Eviva l'arte! Człowiek zginąć musi -
cóż, kto pieniędzy nie ma, jest pariasem,
nędza porywa za gardło i dusi -
zginąć, to zginąć jak pies, a tymczasem,
choć życie nasze splunięcia niewarte:
evviva l'arte!

Evviva l'arte! Duma naszym bogiem,
sława nam słońcem, nam, królom bez ziemi,
możemy z głodu skonać gdzieś pod progiem,
ale jak orły z skrzydły złamanemi -
więc naprzód! Cóż jest prócz sławy co warte?
evviva l'arte!

Eviva l'arte! Niechaj pasie brzuchy
nędzny filistrów naród! My, artyści,
my, którym często na chleb braknie suchy,
my, do jesiennych tak podobni liści,
i tak wykrzyknem; gdy wszystko nic warte,
evviva l'arte!

Evviva l'arte! W piersiach naszych płoną
ogień przez Boga samego włożone:
więc patrzmy na tłum z głową podniesioną,
laurów za złotą nie damy koronę,
i chociaż życie nasze nic niewarte:
evviva l'arte!

3.a Co znaczy pojęcie „evviva l'arte”?**(1 punkt)**

.....

3.b Jaki los artysty wyłania się z tego tekstu?**(1 punkt)**

.....
.....
.....
.....

3.c Co dla sławy są w stanie poświęcić artyści?**(1 punkt)**

.....
.....
.....
.....

4. Obejrzyj poniższy obraz Pietera Bruegela i odpowiedz na poniższe pytania:

4.a Do jakiego mitu nawiązuje to dzieło? Jakimi cechami można scharakteryzować głównego bohatera tego mitu? Podaj minimum 2 cechy pokazujące dwoistość postaci. (2 punkty)

.....

.....

4.b Przypomnij sobie opowiadanie Jarosława Iwaszkiewicza nawiązujące do tego obrazu i uzupełnij tabelę: (3 punkty)

ELEMENT OBRAZU I OPOWIADANIA	OBRAZ BRUEGELA	OPOWIADANIE IWASZKIEWICZA
Okoliczności przedstawionego wydarzenia		
Zachowanie bohaterów w prezentowanych sytuacjach		

<p>Cechy, postawy bohaterów wobec okoliczności (co ich łączyło?)</p>		
--	--	--

5. Wskaż minimum 4 cechy dramatu szekspirowskiego (nowatorskie w stosunku do dramatu antycznego: (3 punkty)

.....

.....

.....

.....

6. Napisz zaproszenie na spektakl przygotowany na motywach „Makbeta”. W argumentacji odnieś się do poruszanego w sztuce problemu. (3 punkty)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Obejrzyj poniższe plakaty teatralne. Wskaż ich związek z tytułami dzieł, do których się odnoszą: (3 punkty)

.....

.....

.....

.....

.....

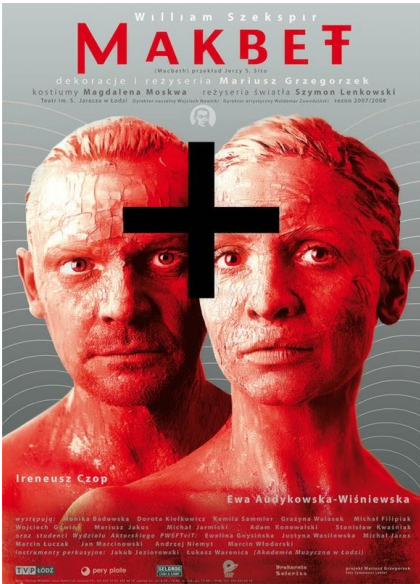
.....

.....

.....

Autor: Andrzej Pągowski

Autor: Mariusz Grzegorzek

.....

.....

.....

.....

.....

.....

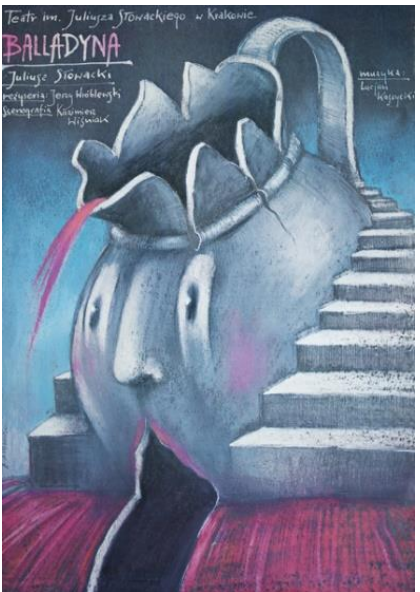
.....

.....

.....

.....

.....

Autor: Andrzej Pągowski

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Od poniższych wyrazów utwórz wskazane w nawiasach imiesłowy: (2 punkty)

rozbrajać (imiesłów przysłówkowy współczesny) .....

wysłuchać (imiesłów przysłówkowy uprzedni) .....

rozmyślać (imiesłów przymiotnikowy czynny) .....

rozbić (imiesłów przymiotnikowy bierny) .....

9. Dokonaj rozbioru logicznego następujących zdań złożonych. Narysuj wykres, zadaj pytania i opisz, jakie to typy zdań: (6 punktów)

- a. Kiedy Makbet usłyszał przepowiednie czarownic, postanowił napisać list do żony, by poinformować ją o proroctwie.

- b. Lady Makbet, chcąc przyspieszyć realizację przepowiedni, nakłoniła swojego męża do strasznego czynu i pomogła mu w jego realizacji.
- c. Mimo że Balladyna miała szansę na uzyskanie malin od swojej siostry, wolała ją zabić, a później okłamała swoją matkę, że Alina uciekła z kochankiem.

Suma punktów za część I testu: 33

Suma punktów za część II testu: 20

Łącznie: 53 punkty